

Dr Marta Sjeničić
Institut društvenih nauka, Beograd
ORCID: 0000-0001-7498-0169

Prim. dr Ljiljana Stanković
GAK „Narodni front”, Beograd
ORCID: 0000-0003-2476-098X

ZDRAVSTVENO-PРАВNA REGULATIVA USMERENA KA ZAŠTITI KORISNIKA ZDRAVSTVENIH USLUGA I JAVNOG ZDRAVLJA*

Rad na pravilniku o hrani za odojčad i malu decu

SAŽETAK: Nacionalna regulativa je delimično usaglašena sa odredbama Međunarodnog Kodeksa o reklamiranju zamena za majčino mleko Svetske zdravstvene organizacije. Kodeks, uopšteno rečeno, sadrži odredbe o neophodnosti i načinu označavanja zamena za majčino mleko, zabranu njihovog reklamiranja, neophodnost promovisanja dojenja. Ministarstvo zdravlja je formiralo Radnu grupu za sačinjavanje pravilnika o hrani za odojčad i malu decu. Radna grupa u toku 2019. i 2020. radi na rešenjima za inkorporisanje Kodeksa u nacionalnu regulativu.

Ključne reči: formule za odojčad, Kodeks, pravna regulativa, reklamiranje, donacije

---

* Rad je primljen 12. 3. 2020, a prihvaćen za objavljivanje 21. 5. 2020. godine.

Međunarodni Kodeks reklamiranja zamena za majčino mleko (u daljem tekstu: Kodeks)¹ je 1981. godine donela Svetska zdravstvena organizacija (u daljem tekstu: SZO). Nakon njegovog donošenja, usvojen je i niz rezolucija² kojima se odredbe Kodeksa tumače, pojašnjavaju i dopunjuju.

Kodeks je donet u cilju davanja doprinosa obezbeđivanju bezbedne i adekvatne ishrane odojčadi, kroz zaštitu i promociju dojenja. Cilj Kodeksa je i obezbeđivanje pravilnog korišćenja zamena za majčino mleko, tamo gde su one neophodne, a na osnovu adekvatne informacije i odgovarajućeg reklamiranja i distribucije zamena.³ Kodeks je donet imajući u vidu više pretpostavki:

– *dojenje* je, pre svega, zajednička biološka i emotivna osnova za zdravlje majke i deteta; antizapaljenske karakteristike majčinog mleka pomažu u zaštiti odojčadi od bolesti i njihovom razvoju; podrška i zaštita dojenja je bitan deo mera koje treba preduzeti za promovisanje zdravog rasta i razvoja odojčadi i male dece.

– *Nacionalne vlasti* bi trebalo da razviju sistem zaštite, olakšavanja i podrške dojenju, stvaranjem okruženja koje neguje dojenje, obezbeđuje adekvatnu porodičnu i društvenu podršku i štiti majke od faktora koje sprečavaju dojenje.

– *Zdravstveni sistem i zdravstveni radnici i saradnici* imaju značajnu ulogu u podršci i olakšavanju dojenja i u obezbeđivanju kontinuiranih i objektivnih saveta majci i porodici o značaju dojenja ili, tamo gde je to potrebno, o adekvatnom korišćenju formule za mlađu odojčad (*infant formulae*).

– *Obrazovni i socijalni sistem* takođe treba da budu uključeni u zaštitu i promociju dojenja i adekvatno korišćenje dopunske hrane.

– *Porodice, društvo, ženske organizacije i druge nevladine organizacije* imaju posebnu ulogu u zaštiti i promociji dojenja i u obezbeđivanju podrške potrebne trudnicama, porodiljama i majkama male dece, u donošenju odluke o dojenju.

– Postoji potreba za *saradnjom vladinog sektora, nevladinog sektora, organizacija Ujedinjenih nacija, eksperata* u različitim disciplinama, grupa potrošača i industrije, a u cilju unapređenja zdravlja i ishrane majki, odojčadi i male dece.

---

¹ *International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes*. Dostupno na: https://www.who.int/nutrition/publications/code_english.pdf. Pristupljeno 2. 2. 2020.

² Na primer: Resolution EV67.R12 *Draft International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes*. Dostupno na: http://www.who.int/nutrition/publications/code_english.pdf. Resolution WHA34.22. Dostupno na: http://www.who.int/nutrition/topics/WHA34.22_ycen_en.pdf. Resolution WHA 33.32 *Infant and young children feeding*. Dostupno na: <http://www.ibfanasia.org/WHA/WHA33.32.pdf>. Pristupljeno 2. 2. 2020.

³ Čl. 1. Međunarodnog Kodeksa o reklamiranju zamena za majčino mleko

– Nemogućnost ili drugi razlozi za nedojenje ili delimično dojenje, stvaraju *legitimno tržište* za formulu za mlađu odojčad i za sastojke od kojih se ona pravi; ovi proizvodi treba da *budu pristupačni* onima kojima su potrebni kroz komercijalnu ili nekomercijalnu distribuciju sistema; *oni ne smeju biti reklamirani ili distribuirani* na način koji utiče na zaštitu i promociju dojenja; neadekvatna ishrana vodi do loše uhranjenosti beba, porasta morbiditeta i mortaliteta u svim zemljama, a neadekvatna praksa reklamiranja zamena za majčino mleko doprinosi ovim velikim zdravstvenim problemima; deca mogu dobiti adekvatnu dopunsku hranu (*complementary food*) nakon šestog meseca života, ali ta hrana nikako ne može biti korišćena kao zamena za majčino mleko.

– *Proizvođači i distributeri* zamena za majčino mleko imaju važnu i konstruktivnu ulogu kada se radi o ishrani odojčadi, promovisanju cilja Kodeksa i o njegovoj pravilnoj primeni.

– *Vlade zemalja potpisnica* se pozivaju da preduzmu adekvatne aktivnosti na svom socijalnom i legislativnom okviru kako bi se realizovao cilj Kodeksa.⁴

Kodeks se odnosi na reklamiranje i praksu vezanu za sledeće proizvode: zamene za majčino mleko, uključujući formulu za odojčad; druge mlečne proizvode, hranu i napitke, uključujući dopunsku hranu koja se daje preko bočice, kada je reklamirana ili na drugi način prikazana kao odgovarajuća, sa ili bez modifikacija, za korišćenje kao delimična ili potpuna zamena za majčino mleko; bočice i cucle za bočice. Kodeks se odnosi i na kvalitet ovih proizvoda, njihovu dostupnost i informaciju o njihovom korišćenju.⁵

Iako je veliki broj zemalja članica SZO u trenutku donošenja Kodeksa već imao regulativu koja uređuje i ograničava oglašavanje uopšte, kao i hrane za odojčad i malu decu, očigledno se na globalnom nivou osetila potreba za donošenjem akta koji će pojedinačne učesnike u proizvodnji, distribuciji i primeni mlečnih formula eksplicitno ograničiti u njihovom reklamiranju. Praksa pokazuje, naime, da je u velikom broju zemalja interes prodaje mlečnih formula prevagnuo nad interesom javnog zdravlja i interesom dece i majki da se deca primarno i prevashodno hrane majčinim mlekom, pa tek u slučaju nemogućnosti, njegovim alternativama. SZO je, dakle, pokazala inicijativu u ovom pravcu i donela Kodeks čiji je cilj bio izbegavanje generalizacije obaveza, kao i da svaki učesnik u lancu proizvodnje, distribucije i primene alternativa majčinom mleku ima konkretne obaveze i bude svestan zabrana promocije i reklamiranja ovih proizvoda.

---

⁴ Uvodne odredbe Međunarodnog Kodeksa o reklamiranju zamena za majčino mleko.

⁵ Čl. 2. Međunarodnog Kodeksa o reklamiranju zamena za majčino mleko.

Zemlje u okruženju⁶, kao i druge evropske i vanevropske zemlje⁷ usvojile su odredbe Kodeksa kao deo svoje nacionalne regulative i to delimično ili u potpunosti. Osim toga, Direktiva EU o početnoj i prelaznoj formuli za odojčad i izmeni Direktive 1999/21/EZ⁸ se, pored usvajanja odredbi Kodeksa, na njega i poziva. Direktiva je za Države članice obavezujuća, pa je, dakle, relevantna i za Srbiju u procesu harmonizacije pravne regulative sa regulativom EU.

Iako je veliki broj zemalja članica SZO doneo regulativu kojom se uređuje i ograničava oglašavanje, očigledno se na globalnom nivou osetila potreba za donošenjem akta koji će pojedinačne učesnike u proizvodnji, distribuciji i primeni alternativa majčinom mleku eksplicitno ograničiti u reklamiranju ovih proizvoda. Praksa pokazuje da je u velikom broju zemalja interes prodaje alternativa majčinom mleku prevagnuo nad interesom javnog zdravlja i interesom dece i majki da se deca primarno i prevashodno hrane majčinim mlekom, pa tek u slučaju nemogućnosti, njegovim alternativama.

U slučaju kada je tržišnim interesom ugrožen interes javnog zdravlja, korisno je da država svojim instrumentima zakonodavne i izvršne vlasti zaštiti zdravlje, kao ugroženi objekat. SZO je, dakle, pokazala inicijativu u ovom pravcu, koje su države članice u manjoj ili većoj meri podržale time što su odredbe Kodeksa inkorporisale u svoju nacionalnu regulativu. Cilj koji se time postiže je izbegavanje generalizacije obaveza, kao i da svaki učesnik u lancu proizvodnje, distribucije i primene alternativa majčinom mleku ima konkretne obaveze i bude svestan zabrana promocije i reklamiranja ovih proizvoda, kao i sankcija koje prate kršenje propisanih obaveza i zabrana.

Srbija je uočila potrebu usaglašavanja sa Kodeksom, što proizilazi i iz Uredbe o nacionalnom programu podrške dojenju, porodičnoj i razvojnoj nezi novorođenčeta⁹, i to kroz poglavlje 5.6: *Usklađenost sa Međunarodnim pravilnikom o načinu marketinga i prodaje zamena za majčino mleko i odgovarajućim rezolucijama SZO i UNICEF-a*. Uredbom se, između ostalog, ističe:

„...da podrška dojenju i prirodnoj ishrani treba da se sprovode u skladu s Međunarodnim pravilnikom o načinu marketinga i prodaje zamena za majčino mleko Svetske zdravstvene organizacije i kasnijim rezolucijama Svetske zdravstvene organizacije (u daljem tekstu: Pravilnik). Za uspeh Programa podrške dojenju

⁶ Pravilnik o početnoj i prijelaznoj hrani za dojenčad, *Narodne novine* RH, br. 122/2013; Pravilnik o formulama za dojenčad i formulama nakon dojenja, *Službeni glasnik BiH*, br. 105.

⁷ „Marketing of Breast-milk Substitutes: National Implementation of the International Code – Status Report 2016”. Urednik: Cathy Wolfheim, WHO, UNICEF, IBFAN, ISBN 978 92 4 156532 5, 50.

⁸ *Commission Directive 2006/141/EC of 22 December 2006 on infant formulae and follow-on formulae and amending Directive 1999/21/EC*. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0141&from=EN>. Pristupljeno 10. 1. 2020.

⁹ Uredba o Nacionalnom programu podrške dojenju, porodičnoj i razvojnoj nezi novorođenčeta, *Službeni glasnik RS*, 53/2018.

trebalo bi proceniti i usklađenost sa Pravilnikom kako je opisano u Globalnim kriterijumima iz 2009. U odeljenjima za neonatologiju treba obratiti posebnu pažnju na povrede Pravilnika. Velika komercijalna prisutnost proizvođača zamena za majčino mleko se može povezati sa posebnim potrebama nedonoščadi i bolesne novorođenčadi za različitim vrstama prehrane i upotrebom različitih metoda enteralnog i oralnog hranjenja. Neophodno je na svim nivoima zdravstvene zaštite poštovati Pravilnik i uvesti u standarde za akreditaciju.

Pregled smernica o dojenju ili hranjenju novorođenčadi i odojčadi upućuje na činjenicu da poštovanje Pravilnika podrazumeva da se na odeljenju zabranjuje:

1. izlaganje plakata ili drugih materijala proizvođača ili distributera zamena za majčino mleko, flašica, cucli varalica i ostalih materijala kojima se promoviše upotreba tih proizvoda;
2. direktni i posredni kontakt između predstavnika tih proizvođača ili distributera i trudnica ili majki;
3. podela uzoraka, kupona za povlašćenu kupovinu i poklona koji sadrže zamene za majčino mleko, flašice ili materijale kojima se promoviše upotreba tih proizvoda trudnicama, majkama ili članovima njihovih porodica;
4. demonstracije pripreme mlečne formule onima kojima to nije potrebno;
5. prihvatanje besplatnih ili jeftinih zamena za majčino mleko i druge opreme za prehranu novorođenčadi.

Aktivnosti:

1. Godišnji specijalizovani nadzor inspekcije (sanitarne i zdravstvene) nad sprovođenjem pravilnika i aktivnostima:

1) pregled evidencije i računa upućuje na sledeće: da li zdravstvena ustanova kupuje mlečne formule po veleprodajnoj ceni ili ceni koja je viša od veleprodajne cene ili ih dobija donacijom,

2) analiza postupaka zaposlenih na odeljenju pokazuje da li se trudnicama, majkama, članovima njihove porodice i osoblju pokazuju ili dele materijali kojima se promoviraju zamene za majčino mleko, flašice, cuclje varalice i drugi proizvodi navedeni u nacionalnim zakonima;

2. uvođenje u dokumentaciju evidencije o indikacijama za uvođenje formule kod novorođenčadi (prema indikacijama donesenim od strane SZO);

3. unapređenje i potpuno usklađivanje našeg zakonodavstva sa međunarodnim;

4. usklađenost sa pravilnikom – interna kontrola na četiri meseca od strane komisije za kvalitet i/ili podršku dojenju koja postoji u svakoj ustanovi kroz intervju sa osobljem i majkama:

1) najmanje 80 % slučajno odabranih članova medicinskog osoblja treba da navede dva razloga zašto je važno majkama ne davati besplatne uzorke proizvođača formule,

2) najmanje 80 % slučajno odabranih majki treba da potvrdi: da im ustanova nije davala marketinške materijale, uzorke i poklone

koji sadrže zamene za majčino mleko (mlečne formule), flašice, cucle varalice i drugu opremu za prehranu novorođene dece ili kupone za povlašćenu kupovinu.”

Na rešenjima prihvatljivim za Srbiju je u toku 2018. godine radila Posebna radna grupa Ministarstva zdravlja RS / Nacionalni komitet za podršku dojenju, sa ciljem da predloži izmene Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda.¹⁰ U 2019. godini je formirana Radna grupa za izradu Pravilnika o hrani za odojčad i malu decu (na osnovu čl. 26, st. 6, t. 4. Zakona o bezbednosti hrane¹¹). Radna grupa trenutno radi na inkorporisanju odredbi Kodeksa u nacionalnu podzakonsku regulativu, odnosno pravilnik koji će uređivati hranu za odojčad i malu decu.

Pored nutritivne ispravnosti hrane za odojčad i malu decu, u okviru Radne grupe se radi i na tome da se ograniče donacije proizvoda mlečnih formula i informativnog materijala o njima koje proizvođači i distributeri obezbeđuju zdravstvenim ustanovama. Takođe se radi i na odredbama o zabrani reklamiranja ovih proizvoda, ne samo od proizvođača i distributera, već i od strane zdravstvenih ustanova i drugih pravnih lica koja se bave zdravstvenom zaštitom majki, dece, trudnica.

Trebalo bi da postoji zabrana isticanja plakata i postera i distribuiranja materijala proizvođača i distributera, sem određenih informacija, i to:

1) izjava „majčino mleko je najbolje”. Ova izjava mora biti istaknuta u glavnom vidnom polju gde je istaknut i naziv proizvoda ili naziv brenda, odgovarajućom veličinom slova;

2) izjava da je proizvod prikladan za odojče od rođenja koje se ne doji;

3) uputstvo za pravilnu pripremu, čuvanje i odlaganje proizvoda, kao i upozorenje o opasnosti po zdravlje pri nepropisnoj pripremi i čuvanju;

4) izjava o prednostima dojenja, kao i izjava da se proizvod upotrebljava isključivo po savetu zdravstvenog radnika odgovornog za zdravstvenu zaštitu majke i deteta o potrebi njegove primene i pravilnom načinu upotrebe. Podaci iz ove tačke mora prethoditi navod „važna napomena” ili sličan navod koji se mora navesti i u prezentaciji, oglašavanju i reklamiranju početne formule za odojčad.

Kada se radi o informisanju, trebalo bi da bude dozvoljeno davanje napred navedenih informacija zdravstvenim radnicima, u naučne i stručne svrhe.

Nastoji se da se zabrani nuđenje i primanje materijalnih podsticaja u cilju promovisanja mlečnih formula. To bi se odnosilo na zabranu nuđenja i davanja uzoraka mlečnih formula za odojčad, opreme za njihovu primenu ili

¹⁰ Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda. *Službeni glasnik RS*, br. 45/2010, 27/2011, 50/2012, 21/2015, 75/2015, 7/2017. i 103/2018.

¹¹ Zakon o bezbednosti hrane. *Službeni glasnik RS*, br. 41/2009. i 17/2019.

korišćenje, zdravstvenim radnicima, sem u svrhu profesionalne evaluacije ili istraživanja u okviru institucije, kao i na zabranu davanja uzoraka mlečnih formula za odojčad trudnicama, majkama odojčadi ili male dece, ili članovima njihovih porodica.

Ni zdravstveni radnici ne mogu da daju uzorke mlečne formule trudnicama, majkama odojčadi ili male dece, ili članovima njihovih porodica. Oni su dužni da podržavaju dojenje, te da se upoznaju sa svojim obavezama u vezi sa korišćenjem mlečnih formula za odojčad i napred navedenim informacijama.

Odgovorno lice zdravstvene ustanove bi trebalo da bude obavješteno o tome kada su zdravstvenim radnicima obezbeđene stipendije, studentska putovanja, istraživački grantovi, prisustvo konferencijama i slično, iz sredstava proizvođača ili distributera (ova obaveza treba da se uvede i za proizvođače/distributere, i za zdravstvene radnike koji su te stipendije i grantove dobili).

Nastoji se da se propišu i obaveze zdravstvenih radnika u odnosu na trudnice, majke i odojčad u smislu informisanja o dojenju i upotrebi mlečne formule. Ukoliko je ishrana početnom mlečnom formulom neophodna, informaciju treba da daju i korišćenje da demonstriraju zdravstveni radnici, i to samo majkama ili porodicama koje mlečnu formulu treba da koriste.

Deo navedenih odredbi Kodeksa se već nalazi u Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda¹², ali ne i sve relevantne odredbe. Pored toga, iskustvo je pokazalo da se ne osećaju svi napred pomenuti subjekti oba-

---

¹² Član 42: Reklamiranje početnih formula za odojčad ograničeno je na publikacije specijalizovane za negu beba i naučne publikacije. Takvo reklamiranje mora da bude u skladu sa zahtevima navedenim u čl. 36. do 40. i čl. 41. t. 2. st. 1. ovog pravilnika i mora da sadrži samo naučne informacije i podatke. Ove informacije ne mogu da stvaraju utisak da je hranjenje iz bočice ekvivalentno ili bolje za odojče od dojenja.

Početne formule za odojčad ne smeju da se reklamiraju na mestima prodaje davanjem uzoraka ili primenom nekih drugih promotivnih metoda za poboljšanje prodaje kao što su posebna pakovanja, davanje popusta, nagrada, posebne prodaje, reklamne prodaje i povezane prodaje.

Proizvođači i distributeri početnih formula za odojčad ne smeju davati svoje proizvode, uzorke ili neke druge promotivne poklone građanima, trudnicama, majkama ili članovima njihovih porodica, besplatno ili po sniženoj ceni, bilo direktno ili indirektno preko zdravstvenih ustanova ili zdravstvenih radnika.

Član 43: Donacije informativne ili edukativne opreme ili materijala od strane proizvođača i distributera početnih formula za odojčad mogu biti ostvarene samo na zahtev i uz pismeno odobrenje ministarstva ili u okviru smernica koje daju ti organi. Na toj opremi ili materijalima može stajati naziv ili znak (logo) kompanije donatora, ali ne sme biti istaknut brend početne ili prelazne formule za odojčad i mogu se distribuirati samo u okviru zdravstvenog sistema.

Početne formule za odojčad iz donacija ili iz prodaje po sniženim cenama institucijama ili organizacijama u kojima se one koriste ili se iz njih distribuiraju, smeju se koristiti samo u svrhe ishrane odojčadi koja se moraju hraniti početnim formulama za odojčad i samo u trajanju koliko je neophodno.

Član 45: Hrana za odojčad i malu decu, koja se kao takve prezentira, mora u proizvodnji i prometu, u pogledu zdravstvene ispravnosti, sastava i obeležavanja odgovarati uslovima propisanim ovim pravilnikom.

vezani regulativom o zabrani reklamiranja, pa postojeće pozitivne propise ne primenjuju. Pravna sigurnost u pisanju zakona nalaže da kaznene odredbe za kršenje zakona i podzakonskih propisa budu propisivane isključivo zakonom. U tom smislu se kaznene odredbe za kršenje Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda i drugih pravilnika čiji je osnov donošenja u Zakonu o bezbednosti hrane, propisuje ovim Zakonom. On, za sada, sadrži sve potrebne kaznene odredbe, koje treba dosledno primeniti. Stoga bi bilo potrebno obavezati pojedinačno sve učesnike – delova lanca, od trenutka proizvodnje formula za majčino mleko, do trenutka njihovog doseganja do finalnog korisnika.

Kodeks se odnosi i na predmete opšte upotrebe – cucle i bočice, pa bi potreba za izmenama nacionalne regulative mogla da se odnosi i na propise drugih sektora (da bi nacionalna regulativa bila usaglašena sa Kodeksom): Pravilnika o označavanju upakovanih namirnica namenjenih za ishranu odojčadi i male dece¹³ (donet na osnovu Zakona o standardizaciji, a u resoru Ministarstva privrede), a kada se radi o oglašavanju svih ovih proizvoda, i Zakona o oglašavanju (resor Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija). Naravno, bilo bi mnogo svrsishodnije kada bi sva rešenja Kodeksa koja se tiču formula za odojčad, dopunske hrane i predmeta za njihovo korišćenje, bila uređena na jednom mestu, odnosno jednim pravnim aktom, pa je to predlog koji se takođe razmatra.

LITERATURA

Commission Directive 2006/141/EC of 22 December 2006 on infant formulae and follow-on formulae and amending Directive 1999/21/EC. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32006L014>

Commission Directive 2006/141/EC of 22 December 2006 on infant formulae and follow-on formulae and amending Directive 1999/21/EC. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0141&from=EN>

International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes. Dostupno na: https://www.who.int/nutrition/publications/code_english.pdf

Pravilnik o formulama za dojenčad i formulama nakon dojenja, *Službeni glasnik BiH*, br. 105.

Pravilnik o označavanju upakovanih namirnica namenjenih za ishranu odojčadi i male dece, *Službeni glasnik RS*, br. 4/2005.

Pravilnik o početnoj i prijelaznoj hrani za dojenčad, *Narodne novine RH*, br. 122/2013.

¹³ Pravilnik o označavanju upakovanih namirnica namenjenih za ishranu odojčadi i male dece, *Službeni glasnik RS*, br. 4/2005.

- Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda, *Službeni glasnik RS*, br. 45/2010, 27/2011, 50/2012, 21/2015, 75/2015, 7/2017. i 103/2018.
- Resolution EV67.R12 *Draft International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes*. Dostupno na: http://www.who.int/nutrition/publications/code_english.pdf
- Resolution WHA 33.32 *Infant and young children feeding*. Dostupno na: <http://www.ibfanasia.org/WHA/WHA33.32.pdf>
- Resolution WHA34.22. Dostupno na: http://www.who.int/nutrition/topics/WHA34.22_ycn_en.pdf
- Uredba o Nacionalnom programu podrške dojenju, porodičnoj i razvojnoj nezi novorođenčeta, *Službeni glasnik RS*, 53/2018.
- WHA39.28 *Infant and young child feeding*. Dostupno na: https://www.who.int/nutrition/topics/WHA39.28_ycn_en.pdf?ua=1
- Wolfheim, C. (2016). *Marketing of Breast-milk Substitutes: National Implementation of the International Code – Status Report 2016*, WHO, UNICEF, IBFAN, ISBN 978 92 4 156532 5
- Zakon o bezbednosti hrane, *Službeni glasnik RS*, br. 41/2009. i 17/201.

**MEDICO-LEGAL REGULATIONS AIMED
AT PROTECTING PUBLIC HEALTH
AND THE USERS OF HEALTH SERVICES**

Work on the Regulations on Food for Infants and Young Children

Short Report

Marta Sjeničić, Ph.D.

Institute of Social Sciences, Belgrade

Ljiljana Stanković, Dr.

Obstetrics and Gynaecology Clinic „Narodni front”, Belgrade

S u m m a r y

National regulations are partially harmonised with the provisions of the WHO International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes. The WHO Code contains provisions on the necessity and manner of labeling of breast-milk substitutes and related products, the ban of marketing of breast-milk substitutes, and the necessity to promote breast-feeding. The Ministry of Health has formed a Working group for drafting the by-laws on food for infants and young children, which is currently working on solutions for completely incorporating the Code into the national legislation.

Keywords: infant formulas, Code, legislation, advertising, donations